

Jakelu

- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan kokouspiiri

LAUSUNTOPYYNTÖ TULEVAISUUS- JA KEHITTÄMISLAUTAKUNNALLE LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEEN ILMASTO-OHJELMASTA JA HIILINEUTRAALIUSTIEKARTASTA

**Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää tulevaisuus- ja
kehittämislautakunnalta lautakunnan kokoukseen 31.10.2024 mennessä
lausuntoa ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan luonnoksesta.**

Ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämistä koskeva esittely on käsitelty aluehallituksen kokouksessa 17.6.2024 § 99. Suunnitelman mukaisesti ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan rungon valmistelu jatkuu syksyn 2024 aikana.

Lautakuntien osalta ohjelman valmistelua evästävä käsittely pidettiin Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnassa 26.8.2024. Kokouksessa sovitun mukaisesti ilmasto-ohjelma tuodaan uudestaan tarkennettuna lautakunnalle lausuttavaksi.

Ilmasto-ohjelmasta on aiemmin kerätty lausuntopyynnöllä nuorisovaltuustolta, vammaisneuvostolta ja vanhusneuvostolta evästystä.

Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 25.10.2022 § 69 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäisen strategian. Strategian tehtävänä on antaa suuntaa valtuustokauden 2023–2025 päämääristä. Hyvinvointialueen strategiassa valtuustokauden tavoitteiksi asetettiin laatia Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista.

Ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelu on hyvinvointialueella käynnistetty kevään 2024 aikana kartoittamalla nykyistä päästöjen tasoa tekemällä hiilijalanjälkilaskentaa sekä tehty alustavaa kartoitusta toimenpiteistä, joilla hyvinvointialue kykenee vaikuttamaan päästöjen vähentämiseen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hiilijalanjälki vuonna 2023 vastasi yhteensä noin 204 miljoonaa kiloa hiilidioksidia. Asukasta kohden määrä oli vuonna 2023 yhteensä 412 kg. Luvuissa on myös erikoissairaanhoidon päästöjä.

Merkittävin osa hyvinvointialueen laskennallisista hiilidioksidipäästöistä aiheutuu hankinnoista. Merkittävimmät hankintojen päästökokonaisuudet liittyvät asiakaspalvelujen ostoihin ja aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin.

Hyvinvointialueen esitys ilmastotavoitteeksi

Esityksessä hyvinvointialueen keskeinen ilmastotavoite on tukea omalla toiminnallaan alueen kuntien ja kaupunkien ilmastotavoitteita. Alueemme asukkaista yli 90 prosenttia asuu hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä tavoittelevien kuntien tai kaupunkien alueella.

Lisäksi hyvinvointialueen tavoitteena on, että hankintojen hiilijalanjälki pienentyy merkittävästi vuoden 2023 tasoon verrattuna. Omistajana hyvinvointialue tukee HUS-yhtymän ilmastotavoitteiden toteuttamista.

Ilmasto-ohjelmaan esitetään lisäksi välitavoitetta. Välitavoitteen mukaisesti vuoteen 2026 mennessä 1) tunnemme tarkasti toiminnastamme aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ja niiden kehityssuunnan, 2) olemme asettaneet numeerisen tavoitteen hiilineutraaliudelle ja määritelleet tarvittavat jatkotoimenpiteet hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi, 3) olemme käynnistäneet valtaosan kustannusneutraaleista ja kustannustasoa laskevista hiilineutraaliustiekartan toimenpiteistä ja 4) henkilöstömme osaaminen ilmastoasioissa on kasvanut.

Ilmasto-ohjelman valmistelussa tunnistettiin yli 50 potentiaalista ilmastotoimenpidettä, jotka on arvioitu eri kriteerein. Keskeinen sitoumus esitetyssä ilmasto-ohjelmassa olisi hyvinvointialueen päästöjen nykyistä tarkempi seuraaminen.

Lausunnon rakenne

Lautakunnalta pyydetään lausunnossa näkemyksiä erityisesti seuraavista teemoista:

1. Hyvinvointialueen hiilineutraaliustavoite

Onko tavoite mielestänne riittävän kattava?

Onko tavoite määritelty riittävän tarkasti?

2. Hiilineutraaliustoimenpiteet

Ovatko ohjelman valmistelussa tunnistetut toimenpiteet kokonaisuutena riittävän kattavia?

Tunnistatteko muita lautakunnan strategisen roolin kannalta keskeisiä ilmastotoimenpiteitä?

3. Muut ilmasto-ohjelman kommentit

Minkälaisia yleisiä kommentteja haluatte antaa ilmasto-ohjelman luonnoksesta?

Lausunnon valmistelu

Toimintamallina on, että lautakunnan puheenjohtaja/puheenjohtajisto koordinoi lautakunnan lausuntoluonnoksen valmistelua. **Lautakunnan jäsenistö voi etukäteisesti toimittaa lausunnon valmistelua tukevia näkemyksiä/kommentteja puheenjohtajalle sähköpostitse osoitteeseen eeva.hiila@luvn.fi.**

Puheenjohtaja voi hyödyntää kommentteja lausuntoluonnosta valmistellessaan. Lausunnon työstöä jatketaan lautakunnan kokouksessa 31.10.2024, jolloin lautakunta saa myös esittelyn aiheesta.

Lisätiedonantaja

Lisätietoja ilmasto-ohjelmasta antaa johtava erityisasiantuntija Nico Vehmas.

sähköposti: nico.vehmas@luvn.fi

Liitteet

1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelman luonnos

Espoossa 23.10.2024

Nico Vehmas
Johtava erityisasiantuntija
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue